Trafikutskottets betänkande

1982/83:21

om tilläggsbudget III (prop. 1982/83:125 bil. 3)

SJÄTTE HUVUDTITELN

Kreditgarantier till svenska rederier. Regeringen har i proposition 1982/83:125 bilaga 3 (kommunikationsdepartementet) s. 8–9 föreslagit riksdagen att

1. medge att stöd i form av kreditgaranti till svenska rederier förlängs att gälla till den 31 december 1984,
2. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att utöver tidigare anvisad ram ikläda staten kreditgarantier till svenska redier vid varje tillfälle intill ett sammanlagt belopp av 150 000 000 kr.

Motionen

I motion 1982/83:2335 av Rolf Clarkson m. fl. (m) yrkas

1. att riksdagen bifaller regeringens hemställan under mom. 1,
2. att riksdagen avslår regeringens hemställan under mom. 2.

Utskottet

Sedan år 1977 har svenska rederier kunnat utnyttja likviditetsstöd i form av statliga kreditgarantier för att i ett pressat läge för sjöfarten ge rederierna möjlighet att undvika att av likviditetsskäl sälja modernt tonnage till underpriser (prop. 1976/77:146, TU 1976/77:26, rskr 1976/77:344). Våren 1980 ändrades ändamålet med stödgivningen till att gälla önskvärda strukturrationaliseringar (prop. 1979/80:166, TU 1979/80:30, rskr 1979/80:412). Det sålunda beslutade likviditetsstödet gäller – inom en ram av 230 milj. kr. – för tiden den 1 juli 1980 – den 31 december 1983.

För rederinäringen gäller vidare ett tidsbegränsat ekonomiskt stöd baserat på inbetalningar av sjömansskatt åren 1981–1985. För vart och ett av budgetåren 1982/83 och 1983/84 har riksdagen sålunda till Stöd till svenska rederier anvisat 250 milj. kr. (prop. 1981/82:217, TU 1981/82:37, rskr 1981/82:437, prop. 1982/83:25 bil. 3, TU 1982/83:5, rskr 1982/83:115, prop. 1982/83:100 bil. 8, TU 1982/83:11, rskr 1982/83:192).

I den proposition som nu är i fråga framhåller föredragande departementschefen det angelägna i att samhället förfogar över tillräckliga medel för att skapa lättnader för sjöfartsnäringen i den svaga sjöfartskonjunkturen. Med hänvisning härtill och till att nu gällande likviditetsstöd upphör med utgången av innevarande år föreslår föredraganden att likviditetsstödet skall kunna ges även under år 1984. Vidare erinras i propositionen om att av den år 1980

anvisade ramen om 230 milj. kr. återstår f. n. drygt 140 milj. kr. Föredraganden framhåller att strukturförändringar av stor omfattning kan bli aktuella under det närmaste året. Han förordar därför att ramen vidgas med 150 milj. kr. utöver vad som har beslutats för åren 1980–1983. För strukturåtgärder inom sjöfartsnäringen skulle därigenom en total ram om knappt 300 milj. kr. finnas tillgänglig.

Enligt motion 1982/83:2335 (m) finns det – med hänsyn till behovet av en ytterligare strukturrationalisering inom rederinäringen – anledning att inom nuvarande ram förlänga giltighetstiden av kreditstödet fram till utgången av år 1984. Den föreslagna utvidgningen av ramen är dock – framhåller motionärerna – bristfälligt motiverad och obehövlig.

Utskottet har i likhet med motionärerna ingen erinran mot den förlängning av giltighetstiden för likviditetsstödet som föreslås i propositionen. Regeringens förslag i denna del tillstyrks sålunda. Härav följer att det första yrkandet i motion 1982/83:2335 (m) kan lämnas utan åtgärd.

Mot bakgrund av nuvarande sjöfartskonjunktur godtar utskottet föredragandens bedömning att sannolika strukturförändringar nödvändiggör att ramen för kreditgarantistödet vidgas på sätt som föreslås i propositionen. Utskottet tillstyrker följaktligen regeringens förslag även i denna del och avstyrker motionens avslagsyrkande.

Utskottet hemställer

1. beträffande *förlängning av giltighetstiden för kreditgarantistödet*
   att riksdagen
   a) med bifall till regeringens förslag medger att stöd i form av kreditgaranti till svenska rederier förlängs att gälla till den 31 december 1984,
   b) lämnar motion 1982/83:2335 (m) yrkande 1 utan åtgärd,
2. beträffande *vidgad ram för kreditgarantistödet*
   att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1982/83:2335 (m) yrkande 2 bemyndigar fullmäktige i riksgäldskontoret att utöver tidigare anvisad ram ikläda staten kreditgarantier till svenska rederier vid varje tillfälle intill ett sammanlagt belopp av 150 000 000 kr.

Stockholm den 26 april 1983

På trafikutskottets vägnar
ROLF CLARKSON

Närvarande: Rolf Clarkson (m), Birger Rosqvist (s), Claes Elmstedt (c), Olle Östrand (s), Wiggo Komstedt (m), Sven-Gösta Signell (s), Rune Johansson (s), Rune Torwald (c), Margit Sandéhn (s), Sten-Ove Sundström (s), Görel Bohlin (m), Olle Grahn (fp), Sven Henricsson (vpk), Lars Hedfors (s) och Göran Riegnell (m).

Reservation

Vidgad ram för kreditgarantistödet (mom. 2)

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Görel Bohlin och Göran Riegnell (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Mot bakgrund" och slutar med "motionens avslagsyrkande." bort ha följande lydelse:

Vidare delar utskottet motionärernas uppfattning att den oförbrukade delen av nu gällande ram för likviditetsstödet synes tillräcklig för tiden fram till utgången av år 1984. Det bör i sammanhanget understrykas att syftet med stödet är att underlätta strukturrationalisering. Enligt utskottets mening bör staten vara ytterst restriktiv när det gäller ytterligare åtaganden om kreditgarantier. Det är därför anmärkningsvärt att regeringen föreslår riksdagen att besluta om en ökning av åtagandena utan att lämna en på något sätt tillfredsställande motivering.

Utskottet avstyrker sålunda regeringens förslag i denna del och tillstyrker motionens avslagsyrkande.

Vad utskottet nu har anfört bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *vidgad ram för kreditgarantistödet*
   att riksdagen med avslag på regeringens förslag och med bifall till motion 1982/83:2335 (m) yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet härom anfört.

minab/gotab Stockholm 1983 75318